

Examinationsoppgift SGO3500 VT2023

Frågor med sensorveiledning

Eksamen gir totalt 100 poeng (eller %). Ulike spørsmål har ulike verdier, og alle spørsmål må besvares. Ikke overskrid det maksimale antallet ord. Minimumstallet indikerer at et godt svar sannsynligvis vil nå denne grensen. Det er ingen verdi å prøve å oppnå maksimalt (eller til og med minimum) antall ord for enhver pris. Det er stoffet som teller, og det er en fordel om du uttrykker deg klart og konsist.

Den endelige karakteren bestemmes av totalt antall opptjente poeng. Grensen for bestått karakter (E) er 50. D, C, B og A starter på henholdsvis 60, 70, 80 og 90 poeng.

Spørsmål 1

Velg **en teori eller et teoretisk perspektiv** som er omtalt i pensumlitteraturen og **forsvar det fanatisk** blant annet ved å avfeie kritikken som rettes mot den. Husk at svaret skal være godt forankret i kurslitteraturen. Eksempler på teorier eller teoretiske perspektiver kan være den nye komparative urbanismen, livsløpsperspektivet (*life course perspective*) på flytting, planetarisk urbanisering (*planetary urbanization*), rent gap-teori, *dual city*, romlig assimilasjonsteori (*spatial assimilation theory*) eller Richard Floridas tanker om byen og den kreative klassen, men du er velkommen til å velg teorien/perspektivet du ønsker så lenge det er representert i pensumlitteraturen [20 poeng, min 500 ord, maks 800 ord].

Rättningsguide

Svaret får vara en hyllning av vilken teori eller hvilket perspektiv som helst (som ingår i pensum), men hyllningen bör vara väl underbyggd och inneha en klar och stark koppling till litteraturen. Kritiken mot den valda teorin/perspektivet borde tas upp och argumenteras mot (gärna med fanatiskt iver). Ett särskilt plus om författaren lyckas få fram en tydlig argumentationslinje.

Spørsmål 2

2a. Diskuter fordeler og ulemper med indeks for ulikhet (D) og indeks for segregering (IS). Hva bør du være spesielt oppmerksom på når du sammenligner D-verdiene beregnet for forskjellige byer? [10 poeng, min 200 ord, maks 300 ord]

2b. Hvilken tilleggsinformasjon får man ved å se på tabellen nedenfor sammenlignet med bare å se på D-verdiene? Tabellen beskriver situasjonen i Corpus Christi, Texas. [10 poeng, min 150 ord, maks 300 ord]

Exposure Indices for Race & Ethnic Groups

	White*	Black*	American Indian*	Asian*	Native Hawaiian*	Other*	Mixed*	Hispanic	Total
White*	56.1%	2.9%	0.4%	1.4%	0.1%	0.1%	1.2%	37.9%	100.0%
Black*	30.0%	14.3%	0.3%	1.2%	0.1%	0.1%	1.1%	53.1%	100.0%
Asian*	53.2%	4.4%	0.4%	3.0%	0.1%	0.1%	1.5%	37.4%	100.0%
American Indian*	47.0%	4.1%	0.6%	1.2%	0.1%	0.1%	1.2%	45.8%	100.0%
Hispanic	27.1%	3.7%	0.3%	0.7%	0.0%	0.1%	0.8%	67.4%	100.0%
Total Metro Population	39.1%	3.8%	0.3%	1.0%	0.1%	0.1%	1.0%	54.7%	100.0%

* Non-Hispanic only.

Kilde: beräknet på http://www.censusscope.org/us/m1880/chart_exposure.html.

OBS: Frågan har seminariebehandlats.

Rättningsguide

Frågan fick svar på föreläsningarna om segregation, vid seminariet om segregation, samt inte minst i Musterd (2012).

2a. Fördelen med D och IS, som är så kallade globala mått på segregationen, är översiktligheten, att de ger en sammanfattande bild av segregationen i en viss stad (D jämför gruppen X mot gruppen Y och berättar om andelen av den ena eller den andra gruppen som skulle behöva flytta för att grupperna skulle vara jämnt fördelade, och IS gör samma sak, dock för enbart en grupp, dvs andelen i grupp X som skulle behöva flytta för att gruppen X skulle jämnt fördelas).

Nackdelen är inte minst att både D och IS är skalkänsliga och att de inte har en explicit rumslig dimension, dvs de visar inte var/gur grupper lever utan enbart i vilken grad de är segregerade. Om man ska jämföra D/IS mellan olika städer ska man således särskilt uppmärksamma huruvida D/IS beräknas utifrån liknande statistiska enheter när det gäller befolkningsstorlek och yta. Ytterligare en nackdel är att D/IS inte tar hänsyn till gruppernas storlek, något som kan korrigeras med hjälp av exponerings- eller isoleringsindexen (se 2b).

2b. Tabellen visar exponeringsindex, dvs sannolikheten att man träffar en medlem ur andra grupper inom det egna grannskapet (statistiska enheten). Fördelen är att indexet korrigerar för effekten av grupperns olika storlek.

Spørsmål 3 [10 poeng, min 150 ord, maks 300 ord]

Hva innebærer det å se på byer fra et relasjonelt perspektiv? Gi konkrete eksempler!

OBS: frågan har seminariebrhandlats.

Rättningsguide

Att se på staden ur ett relationellt perspektiv är precis som det låter. Här är poängen att svaret ska diskutera städer utifrån vad de har för relationer med omvärlden; det relationella perspektivet innebär alltså en ontologi som bygger på relationer (inkl. cirkulationer, flöden, etc.). Det är sannolikt att svaren kommer att inkludera hänvisningar till Kevin Ward, men egentligen bygger frågan på en sammanvägd läsning av litteraturen, framförallt den som diskuterades under rubriken "komparativ urbanism." Ett godkänt svar beskriver korrekt vad perspektivet går ut på och ger ett någotsånär acceptabelt exempel. Ett väl godkänt svar inkluderar ett eller flera fördjupade exempel på hur det relationella perspektivet används i praktiken, samt hur den skiljer sig från analyser som bygger på "punktdata" (som en del av GaWC-forskningen gör).

Spørsmål 4 [20 poeng, min 400 ord, maks 600]

Hva er sammenhengene og motsetningene mellom profesjonalisering og polarisering og mellom *displacement* og *replacement*? Tenk spesielt på utvekslingen mellom Tom Slater og Chris Hamnett i *City*.

OBS: frågan har seminariebehandlats.

Rättningsguide

Här ska svaret dels förklara vad begreppen går ut på, och dels hur de hänger ihop med varandra. Egentligen är det rätt enkelt:

- Professionalisering: andelen högutbildade (professionals) och/eller andelen som innehar högkvalificerade jobb ökar, arbetarklassen minskar. Resultat: tjockare medelskikt i samhället. [Det innebär dock inte nödvändigtvis att den tjocka midjan har särskilt högt materiellt välstånd.]

- Polarisering: Midjan smalnar, andelen lågt betalda lågkvalificerade jobb ökar, andelen högt betalda högkvalificerade jobb ökar. Resultat: polariserat samhälle.
- Displacement: de högre samhällsklasserna (tvångs)förflyttar de lägre.
- Replacement: de lägre samhällsklasserna minskar av gammaldags demografiska skäl; när de där ersätts de av folk med högre socioekonomisk status.

Professionaliseringstesen går hand i hand med idén om replacement; polariseringen passar bättre displacementnarrativet. Perspektiven behöver inte utesluta varandra, men de bildar väldigt olika sätt att tolka (bl a) gentrifieringsprocessen. Mellan Hamnett och Slater har stämningen tidvis varit ganska bitter, vilket syns inte minst i debatten i tidskriften City. Där går Hamnett ut med att empirin är på sin sida, dvs att London professionaliseras helt enkelt. För Slater är det snarare så att den verkliga empirin döljs av sättet på vilket yrkesklasserna definieras, dvs att mycket av det som ser ut att vara professionalisering i själva verket inte är det. Framförallt menar Slater att Hamnett helt enkelt struntar i nöden som skapas av displacement. Hamnett, i sin tur, undrar var den (växande) medelklassen ska bo, och om de är tvungna att bo i den existerande suburbiamiljön.

OBS: för att få höga poäng på den här frågan är det inte viktigt att komma ihåg exakt vad Hamnett och Slater sagt, utan vad debatten handlat om.

Spørsmål 5 [25 poeng, min 500 ord, maks 900 ord].

Lag en oversikt over en hypotetisk vitenskapelig tekst (artikkel, oppgave) som studerer et aspekt relatert til idealet om den kompakte byen (*compact city*) med et komparativt forskningsdesign. Den empiriske delen av den vitenskapelige teksten bør baseres på tre hypotetiske case-studier, og du bør være forsiktig med begrunnelsen for valg av case-studier. Det er mulig, men ikke nødvendig, at alle casestudiesteder begynner med bokstaven Q.

Disposisjonen din bør beskrive og begrunne tilnærmingen, men du bør ikke skrive selve artikkelen eller beskrive casestudiene. Svaret skal med andre ord ikke se ut som et sammendrag av artikkelen! Følgende aspekter skal inkluderes: tenkelig formål, tenkelig vitenskapelig begrunnelse og tenkelig vitenskapelig(e) spørsmål; teorisammenheng med eksempler på relevant litteratur; data og metoder; struktur for resultatdelen og for konklusjonen.

Rättningsguide

Här bör svaret förklara tillvägagångssättet. Det ska inte se ut som vara en jätteabstract av en artikel, och det ska inte heller fastna på långa definitioner eller beskrivningar av fallstudieorterna. Det är olika saker som ska bedömas:

Har studenten valt ett relevant ämne, dvs något studerbart i förhållande till *compact city*?

Är skissen rimlig? Finns det en klar frågeställning och rimliga tänkbara metoder?

Visar studenten att hen förstår vad ett komparativt perspektiv innebär? Har valet av fallstudier motiverats utifrån eventuella antaganden om kausalitet (dvs universell respektive fallspecifik kausalitet)? Här ska vi ta höjd för att ett sådant perspektiv kan vara ganska varierat, men något som uppenbart *inte* är komparativt funkar alltså inte.

Spørsmål 6 [5 poeng, min 100 ord, maks 150 ord]

Evnesansvarig har stilt følgende spørsmål til chatboten ChatGPT:

“Write a 500-word essay that explains the causes and consequences of gentrification.”

Hva vil du vurdere svaret på en skala fra A til F? Begrunn vurderingen (dvs. skriv en begrunnelse).

Slik svarte chatboten:

Gentrification is a complex and multifaceted phenomenon that is defined as the process of renovating and improving a neighborhood, leading to an influx of wealthier residents and businesses, and often resulting in displacement of long-time, lower-income residents.

One of the main causes of gentrification is economic forces. As neighborhoods improve and property values increase, developers and investors are attracted to the area, leading to new construction and redevelopment. This can lead to rising housing prices, which can make it difficult for low-income residents to afford to live in their own neighborhoods. Additionally, the increased demand for housing in gentrifying neighborhoods can lead to an increase in rental rates, making it even more difficult for low-income residents to afford to live there.

Another cause of gentrification is demographic changes. As the composition of a neighborhood changes, new residents with different lifestyles and tastes may drive changes in the community. For example, an influx of young, college-educated residents may lead to the development of new restaurants, bars, and other amenities that cater to their tastes and preferences. This can lead to a shift in the character of the neighborhood, making it less appealing to long-time residents who may have different tastes and preferences.

Public policy can also play a role in gentrification. Government policies and investments can encourage or discourage development in certain neighborhoods. For example, urban renewal projects or tax incentives for developers can lead to increased development and redevelopment in a neighborhood, which can lead to gentrification. On the other hand, policies that aim to preserve affordable housing or prevent displacement can help to mitigate the negative effects of gentrification.

Finally, social and cultural factors can also contribute to gentrification. Changes in social and cultural attitudes can lead to a renewed interest in urban living, which can lead to an influx of residents to gentrifying neighborhoods. For example, the trend of urbanization and the desire to live in walkable, amenity-rich neighborhoods can lead to an increase in demand for housing in urban areas, which can lead to gentrification.

The consequences of gentrification are many and varied. One of the most significant consequences is the displacement of low-income residents. As housing prices and rental rates increase in gentrifying neighborhoods, low-income residents may be forced to move to other, less expensive areas. This can lead to the loss of community cohesion and the erosion of social networks, which can have negative effects on the well-being of displaced residents. Another consequence of gentrification is the increase in cost of living and decrease in affordable housing. As gentrification leads to rising housing prices and rental rates, it can make it difficult for low-income residents to afford to live in their own neighborhoods. This can lead to increased segregation and reduced access to services and amenities, as low-income residents are forced to move to other, less expensive areas.

Gentrification can also lead to increased social and economic inequality. As gentrification leads to the displacement of low-income residents, it can exacerbate existing disparities in income and wealth. Additionally, as gentrification leads to the development of new restaurants, bars, and other amenities that cater to the tastes and preferences of new, higher-income residents, it can make it difficult for low-income residents to access these amenities and services.

In conclusion, gentrification is a complex and multifaceted phenomenon that is driven by a combination of economic, demographic, public policy, and social and cultural factors. It has many consequences including displacement of low-income residents, increase in cost of living, decrease in affordable housing and increased social and economic inequality. To mitigate the negative effects of gentrification, it is important to adopt comprehensive, community-based solutions that balance economic development with social and economic justice.

Rättningsguide

Chatbotens svar är inte alls dålig, och det är troligt att studenten kommer att ge det ett högt betyg. Oavsett betyg bör bedömningen motiveras. Ett lägre betyg ska understryka det som saknas eller som är felaktigt eller oklart. Något som i så fall skulle kunna tas upp är bristen på *explicit* teoretisk förankring (t ex nämns inte rent gap theory med namn) samt att beskrivningen av gentrifieringens konsekvenser enbart riktar sig mot de negativa, men det finns gott om plats för kreativitet här. Så länge betygsmotiveringen är vettig och inte bygger på felaktiga premisser borde den premieras. Notera att frågan kräver ett kort svar på max 150 ord.